

ΚΑΝΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΝΟΡΙΑ ΜΟΥ ΠΡΑΣΙΝΗ

Ένας εύχρηστος και πρακτικός οδηγός

Τι είναι η πράσινη ενορία:

2

Πολλά θα μπορούσε να πει κανείς. Μιλώντας εδώ για «πράσινη ενορία» εννοούμε μια ενορία, όπου μετά από σχετική μελέτη, θα γίνει ενεργειακή αναβάθμιση του κτιρίου της ενορίας, με την εγκατάσταση ενός μικρού φωτοβολταϊκού συστήματος, η οποία θα συνοδεύεται από τις απαραίτητες παρεμβάσεις ενεργειακής αποδοτικότητας και εξοικονόμησης σε επίπεδο κτιριακής υποδομής και λειτουργίας. Αυτό θα συμβάλλει αποφασιστικά στη μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος της ενορίας.

Γιατί χρειαζόμαστε μια πράσινη ενορία: Από την ενορία μας στον κόσμο

Δημιουργώντας μια πράσινη ενορία, σκοπός είναι να ευαισθητοποιηθούν οι ενοριτες, όπως και όλοι οι κάτοικοι της περιοχής για τις συνέπειες της οικολογικής καταστροφής και της κλιματικής αλλαγής στην καθημερινή τους ζωή και τι μπορεί ο καθένας να κάνει στο επίπεδο της ενορίας του, του τόπου του. Αλλάζοντας το σπίτι μας (γιατί ο ναός είναι το σπίτι μας) μπορούμε να αλλάξουμε και να σώσουμε τον κόσμο. Ξεκινώντας ως πιλοτικό πρόγραμμα, μια από τις φιλοδοξίες είναι να δημιουργηθεί ένα δίκτυο πράσινων ενοριών, τόσο στην Ελλάδα όσο και σε όλα τα Βαλκάνια, όπου η Ορθόδοξη Εκκλησία αποτελεί βασικό παράγοντα στη ζωή των ανθρώπων.

Τι μπορώ να κάνω για να γίνει πράσινη η ενορία μου:

3

Με το έντυπο που έχετε στα χέρια σας, δεν φιλοδοξούμε να εξαντλήσουμε όσα μπορεί να κάνει κανείς για να σώσει το σπίτι του, για να γίνει μια ενορία πράσινη. Πρόκειται περισσότερο για μια ενδεικτική λίστα με δράσεις και δραστηριότητες που μπορούν να βοηθήσουν και να ενθαρρύνουν τις Ορθόδοξες κοινότητες, τις ενορίες, τους νέους, και τους ειδικούς, αλλά και όλους εμάς τους απλούς ανθρώπους να ασχοληθούμε πιο ενεργά με τα περιβαλλοντικά ζητήματα, συμπεριλαμβανομένης της κλιματικής αλλαγής. Η καταστροφή του πλανήτη αποτελεί σήμερα τη μεγαλύτερη απειλή για τον άνθρωπο, η οποία μας αφορά άμεσα.

Προκειμένου να μπορέσει μια ενορία να αποκτήσει οικολογική, δηλαδή πράσινη συνείδηση θα πρέπει να εμβαθύνει συστηματικά στη βασική χριστιανική πεποίθηση, ότι ο κόσμος δημιουργήθηκε από τον Θεό για να ζήσει αιώνια και όχι να καταστραφεί. Μια τέτοια συνειδητοποίηση οδηγεί σε συγκεκριμένες ποιμαντικές πρακτικές και μια ορισμένη συμπεριφορά και τρόπο ζωής, ως απόρροια αυτής της διδασκαλίας.

Ας δούμε ορισμένες τέτοιες εύκολες και καθημερινές πρακτικές, οι οποίες μπορούν να υιοθετηθούν από τους ενοριτες, τόσο στην ενοριακή τους όσο και στην ιδιωτική τους ζωή:

1. Ενοριακοί περίπατοι (εξοικείωση και γνωριμία με το φυσικό περιβάλλον της περιοχής. Ακόμη και όταν η ενορία βρίσκεται στην καρδιά του αστικού ιστού, πάντοτε υπάρχουν στο ευρύτερο περιβάλλον σημεία τα οποία δεν έχουν ακόμη ανακαλυφθεί).
2. Διοργάνωση πράσινων κύκλων μελέτης (κατά το πρότυπο των κύκλων μελέτης της Αγίας Γραφής): Με αφετηρία κείμενα ή τη ζωή αγίων της Εκκλησίας μας οι συναντήσεις αυτές θα εξηγήσουν τι σημαίνει ότι ο κάθε χριστιανός μπορεί να γίνει «ιερέας της Κτίσης», να λάβει ενεργά μέρος στη σωτηρία του πλανήτη.
3. Με αφορμή το κήρυγμα για το ευαγγελικό ανάγνωσμα, ο εφημέριος και οι κληρικοί της ενορίας παίρνουν αφορμή να αναδείξουν πτυχές του ευαγγελικού αναγνώσματος που αφορούν στη δικαιοσύνη του Θεού, τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής ειδικά για τους αδύναμους, την έννοια της «οικολογικής αμαρτίας», αλλά και την ανάγκη για αλλαγή τρόπου ζωής, που θα συμβάλλει στον περιορισμό της εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα.

4. Προσευχές και ειδικές ακολουθίες για περιβαλλοντικά προβλήματα (π.χ. 1 Σεπτεμβρίου, αρχή της Ινδίκτου, έχει καθιερωθεί από το Οικουμενικό Πατριαρχείο ως ημέρα προσευχής για τη δημιουργία, 22 Απριλίου, «Η ημέρα της Γης»).

5. Διαρκής ενημέρωση για παρόμοιες δράσεις από άλλες ενορίες (εφόσον υπάρχουν) ή άλλες εκκλησίες που αφορούν στην κλιματική δικαιοσύνη (δημιουργία δικτύου πράσινων ενοριών).

6. Εισαγωγή περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων στο κατηχητικό και στις συντροφικές νέων (προβολή ταινιών, δράσεις, εκδρομές με εθελοντική εργασία).

7. Οι ενορίτες μπορούν να έρχονται στον ναό με τα πόδια ή με ποδήλατο ή τα ΜΜΜ όταν είναι εφικτό ή γενικότερα φιλικά προς το περιβάλλον μέσα (Αυτό θα συνοδευτεί με την τοποθέτηση ειδικής εγκατάστασης για στάθμευση ποδηλάτων ή και του απαραίτητου εξοπλισμού, εφόσον αυτό είναι δυνατό, για τη φόρτιση της μπαταρίας των ηλεκτρικών αυτοκινήτων).

8. Η προώθηση της ανακύκλωσης και όχι η απόρριψη των χρησιμοποιημένων ή παλιών ενδυμάτων και η ενθάρρυνση κοινής χρήσης των αγαθών (π.χ. ηλεκτρικά εργαλεία, σκάλες) αντί για αγορά καινούργιων. Για τον σκοπό αυτό μπορούν να τοποθετηθούν κάδοι με ειδική σήμανση για κάθε σκοπό.

9. Η πώληση σπόρων ή διακοσμητικών φυτών για τη συγκέντρωση χρημάτων για φιλανθρωπικούς σκοπούς.

10. Η ενθάρρυνση της χρήσης τοπικών, εποχιακών και κυρίως βιολογικών προϊόντων στα γεύματα που προσφέρονται από το φιλόπρωχο ταμείο της ενορίας. Η χρήση βιολογικών προϊόντων όχι μόνο συμβάλλει στην υγεία αλλά βοηθάει και στη μείωση χρήσης χημικών ουσιών στην παραγωγή και τη βιωσιμότητα του πλανήτη.

11. Η αποφυγή ή ελαχιστοποίηση χρήσης πλαστικών αντικειμένων (πίατα, μαχαιροπίρουνα, κλπ.) στα γεύματα και στο φιλανθρωπικό έργο. Το πλαστικό αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες εστιές μόλυνσης γης και θάλασσας.

12. Η δημιουργία ενός «κήπου μνήμης» (όπου είναι δυνατόν) σε συνεργασία με τοπικές ομάδες και συλλόγους. Με τον τρόπο αυτό η ενορία θα έχει την ευθύνη να παρακολουθεί και φροντίζει έναν συμβολικό κήπο, δίνοντας το σχετικό παράδειγμα.

13. Η υιοθέτηση απλών βημάτων ενεργειακής απόδοσης (π.χ. αντικατάσταση παλαιών λαμπτήρων με λαμπτήρες χαμηλής ενέργειας, τοποθέτηση θέρμανσης με χρονοδιακόπτη, μείωση στην κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος, βελτίωση της μόνωσης των κουφωμάτων, συντήρηση του λέβητα, σβήσιμο φώτων, όταν είναι δυνατό και απενεργοποίηση ηλεκτρονικού εξοπλισμού).

14. Η μείωση του αποτυπώματος διοξειδίου του άνθρακα στην ενορία. (Αγορά και χρήση προϊόντων κεριού που προέρχονται από καθαρές και φυσικές πηγές)

15. Η τοποθέτηση (όπου είναι δυνατό) φωτοβολταϊκού συστήματος για την αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας για την ηλεκτροδότηση του κυρίως ναού και την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών ολόκληρου του κτηριακού οικοδομήματος. Το κέρδος από τον περιορισμό ή μηδενισμό της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχεται από λιγνίτη δεν θα είναι μόνο ένα καθαρότερο περιβάλλον αλλά και οικονομικό, συμβάλλοντας έτσι στην ενίσχυση του πολύτιμου φιλανθρωπικού έργου της ενορίας.

16. Η ενθάρρυνση και προστασία της βιοποικιλότητας στο προαύλιο του ναού (π.χ. εγκατάσταση κουτιών για πουλιά, σίτιση και περίθαλψη αδέσποτων).

17. Αγορά προϊόντων βιώσιμης καλλιέργειας, φιλικών προς το περιβάλλον, όπως ανακυκλωμένο χαρτί, προϊόντα καθαρισμού κ.λπ.

18. Η τοποθέτηση κάδου κομποστοποίησης και αξιοποίησης των αποβλήτων σε έργα κηπουρικής της ενορίας ή των ενοριτών.

19. Ο ενεργειακός έλεγχος και η παρακολούθηση των εκπομπών.

20. Η συνεργασία με σχολεία της τοπικής διεύθυνσης για την υλοποίηση περιβαλλοντικών προγραμμάτων.

Η ταυτότητα του προγράμματος

6

Η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών Βόλου συμμετέχει σε ένα ετήσιο ερευνητικό πρόγραμμα με τίτλο «Πράσινη Ορθοδοξία και παράλληλες δράσεις», το οποίο πραγματοποιείται σε συνεργασία με το WWF Ελλάς. Το πρόγραμμα αφορά στη δημιουργία μιας πρότυπης («πράσινης ενορίας») στον Βόλο (Ι. Ναός Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, Νέα Ιωνία Βόλου), ως έναυσμα για τη δημιουργία ενός δικτύου κλιματικά ουδέτερων ορθόδοξων ενοριών μέσω της παραγωγής ενημερωτικού υλικού, της ενεργειακής αναβάθμισης του κτιρίου της ενορίας και της εγκατάστασης μικρού φωτοβολταϊκού συστήματος, η οποία θα συνοδεύεται από τις απαραίτητες παρεμβάσεις ενεργειακής αποδοτικότητας και εξοικονόμησης σε επίπεδο κτιριακής υποδομής και λειτουργίας. Στο πλαίσιο του προγράμματος εκτός από τη δημιουργία της «πράσινης ενορίας» θα λάβουν χώρα ποικίλες παράλληλες δράσεις όπως έκδοση ενημερωτικού υλικού για την οικολογική ευαισθητοποίηση των ενοριτών, οργάνωση σχολικού διαγωνισμού συγγραφής δοκιμίου για την κλιματική αλλαγή σε σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Μαγνησίας, διοργάνωση σεμιναρίων και εκδηλώσεων στο πλαίσιο της ενορίας με σκοπό την ενημέρωση και εμπλοκή των ενοριτών σε συγκεκριμένες δράσεις, διοργάνωση διαδικτυακού συνεδρίου με θέμα «Ορθόδοξη Εκκλησία και κλιματική αλλαγή» τον Οκτώβριο του 2021, εν όψει της 26^{ης} Διάσκεψης του ΟΗΕ για την Κλιματική Αλλαγή (2021 United Nations Climate Change Conference).

Παράλληλα στο πλαίσιο του προγράμματος λειτουργεί εξειδικευμένο μπλογκ (greenorthodoxynolos.wordpress.com), στο οποίο δημο-σιεύονται επίκαιρα κείμενα, ειδήσεις κ.λπ. για την περιβαλλοντική δραστηριοποίηση της Ορθόδοξης Εκκλησίας αλλά και για τις τελευταίες εξελίξεις στη σχετική συζήτηση παγκοσμίως. Τέλος από τον επίσημο ραδιοφωνικό σταθμό της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος, «Ορθόδοξη Μαρτυρία» 104 FM θα λάβουν χώρα μηνιαίες εκπομπές περιβαλλοντικού περιεχομένου.

Υπεύθυνος Υλοποίησης του Προγράμματος είναι ο Δρ. Νικόλαος Ασπρούλης, Αναπληρωτής Διευθυντής της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου και Διδάσκων ΕΑΠ.

7

Ο Χριστός ως καλός ποιμένας.
Μαυσωλείο της Γάλλα Πλακιδίας, Ραβέννα, Ιταλία, 5ος αι. μ.Χ.

Η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών Βόλου αποτελεί ερευνητικό κέντρο αναγνωρισμένο από την πολιτεία. Εδώ και περισσότερα από 20 χρόνια λειτουργεί ως ένα ανοιχτό εργαστήριο σκέψης και διαλόγου της Εκκλησίας με τη διανοήση αλλά και την ευρύτερη κοινωνία, οργανώνοντας με τη μορφή του ανοιχτού πανεπιστημίου ετήσιους θεματικούς κύκλους σπουδών, διεθνή σεμινάρια, συνέδρια και εκδόσεις. Το παρόν πρόγραμμα εντάσσεται στην προσπάθεια ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των πιστών αλλά και όλων των πολιτών πάνω σε ζητήματα που αφορούν στην κλιματική κρίση.

Ερευνητικό πρόγραμμα
της **Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου**
σε συνεργασία με το **WWF Ελλάς**.

<http://acadimia.org/>

<https://www.wwf.gr/>

Τηλέφωνα επικοινωνίας: 2421093551, 6951978329

email: asprou@acadimia.org

Το εικαστικό έργο στο εξώφυλλο είναι του π. Σταμάτη Σκλήρη